

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі, Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ОГЛЯД МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ.

ДЕРЖАВНІ КОРДОНИ І ЗАКОРДОННІ МІНІСТРИ. — ПРИЯТЄЛЬСЬКІ ЗНОСИНИ, ВІД ЯКИХ НЕСЕ ВІЙНОЮ. — МОВА МІНІСТРІВ ПРО РОЗБЕРЕННЯ. — МІНІСТРИ-БРАТУШКИ БРАТАЮТЬСЯ. А ЗА СПИНОЮ НОЖІ ДЕРЖАТЬ. — ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЧЕКАЮТЬ ВІЙНИ, ЩОБ РОЗБЕРТИСЯ. — ЧОМУ І ЯКІ КАТАСТРОФИ БОЯТЬСЯ МІНІСТРИ.

Кожна капіталістична держава має свої кордони. Кожний уряд капіталістичної держави дуже заінтересований "добробутом" не тільки внутрі своїй державі, але й поза її кордонами. Тому при кожному капіталістичному урядові є міністер закордонних справ. Ного то обов'язком якраз є пильнувати за тим, що діється за кордонами його держави.

Візьмім наприклад: англійський міністер закордонних справ Чемберлейн дуже пильнується справами Румунії, Болгарії, Югославії, Греції, Туреччини, цілої Малої Азії; не забуває він і надбальтійських країн: Естонії, Латвії, Литви, Фінляндії. Взагалі наглядяє за тими країнами, в яких є нафта і які граничать з Радянськими Республіками.

Французький міністер закордонних справ наглядяє за внутрішніми справами Польщі, Чехословаччини, Туреччини і балканських країн теж, а зокрема Румунії.

Міністри-какорчі закордонних справ Польщі, Румунії, Болгарії, Югославії, Латвії, Естонії через голови один одного заглядяють, що робиться в Радянських Республіках і напередки доносить англійському та французькому міністрам закордонних справ.

Одночасно всі ті міністри пильнують за роботою один другого. Ось приклад: англійський міністер послав лорда Балфура до Брусаліму "отворити" єврейський університет (ті міністри піклуються навіть освітою чужих народів), а французький послав Бульона до Константинополя баскачить з турецьким урядом про заключення договору.

Англія і Франція — союзники на суші і на морі. Їх міністри закордонних справ пильно слідять за кожним кроком один другого. В даному разі з Брусаліму недалеко до турецької нафти, а з Константинополя також. Балфур буде вихати турецьку нафту з Брусаліму, а Бульон буде пильнувати за Константинополем, щоб Балфур не очамрів. Бо як Балфур винюхає більше за Бульона, то не буде на шкоду Франції.

Отже є між міністрами "приятельські зносини"... тільки не коло нафти. Через ці приятельські зносини між собою міністри великих капіталістичних держав — Турки вояють з Курдами; Араби вояють з Євреями в Палестині; Польська шляхта гнітить Галичину; Румунія душить Буковину; Чехословаччина Прикарпатську Україну.

Через ті "приятельські зносини" між собою міністри капіталістичних держав, через те, що вони пильнують всяких подій поза кордонами своїх країн, над Європою і над цілим світом висить загроза нової страшний війни. Про це говорять самі ті міністри, звалюючи, розуміється, вини за цю небезпеку один на другого.

Муссоліні каже: "Я не можу зменшити своєї армії, бо Франція має 700 тисяч війська". (Італія і Франція також союзники.) А Еріо каже: "Коли Муссоліні не зменшує армії, то Франція повинна свою збільшити, бо вона граничить з Німеччиною". Чемберлейн каже: "Коли ні Італія, ні Франція не зменшують своїх армій, то Англія мусть будувати нові дреднауты, торпедовці, підводні човни й літаки для оборони Лондону". Франція тоді відповідає: "Коли Англія буде літаки для оборони Лондону, то ми муємо будувати такі літаки, що літали б без літунів, але за посередництвом радіо, тоді ми, як треба буде, дістанемо до Лондону".

Побачивши такі "мири настрої" в Європі, Японія, яка теж має міністра закордонних справ, ухвалила будувати 22 військових кораблів. Японія також союзниця Англії, Франції і Італії.

Це між більшими державами. Малі держави й собі горюються: ведуть "закордонну політику". Надбальтійські держави — Естонія, Латвія, Литва, Фінляндія, Польща і... Румунія (відколи Румунія стала надбальтійською державою — про це відомо хіба капіталістичній "закордонній політиці") відбувають свої "мірові конференції", на яких ухвалюють спільно воявати проти Радянських Республік, коли цого буде потрібно капіталістам Англії і Франції. Одночасно Польща не вить Литви, ні Чехословаччини, ні навіть своїм найближчим союзникам, що вони поможуть її збільшити свою державу "від моря до моря" і почине сама лихорадочно озброюватися. А що в аванті "сет ко кунці, але ж Польща немає за цю", то польська шляхта віддає французьким капіталістам останки природного багатства Польщі і всіх окупованих нею земель, в заміну за зброю, амуніцію, а навіть за живий товар — за офіцерів французького генерального штабу, які вчать голодну і одурту польську армію військового ремесла.

Богарський фаніст Цанков закликається до сербського фаніста Пашича. Коли цим балканським фаністським братушкам став перед очима Радянський Союз і внутрішня небезпека того ладу в себе дома, вони готові кинути в обійм один другого під щире благословення Чемберлейна; а коли вони пригадять собі, що вони можуть поширити кордони своїх держав на рахунок один другого, то готові кожної хвилині перегризи один другому горло. Одним словом — всі капіталістичні держави билі-б Радянський Союз, як би не боялися одна другої. Били-б одна другу, як би не боялися Радянського Союзу.

Те саме діється і між великою антагою. Вчора МекДоналд сформував так званій Женевський протокол в інтересі міжнародного мира, а нині Чемберлейн відкидає той протокол, бо каже, що він є загрозою міжнародного мира. Французький прем'єр Еріо жадує за тим протоколом, бо він "забезпечував мир Франції", а Мільраа вальт уряд Еріо за те, що той протокол може довести Францію до війни.

Уряд Зауценних Держав стоїть наші остерош від тої європейської сварки, бо бачить, що всі прокляті і без його допомоги приведуть до війни. Зауценні Держави пригадять цій закордонній політиці, озброюються і чекають світової війни, щоб на початку її вибуху добре поживитися, а відтак змішатися по стороні сильного і помочти добити слабого. Будуючи нові дреднауты і витворюючи нові трійніві гази, Зауценні Держави устами Кулнджа пропонують конференцію розбрення... по війні.

Тільки-ж тяжко капіталістам вгадати, хто буде сильніший в цій новій війні. Мають вірещ, що найсильнішим в минулій війні вишов той, який зовсім в ній не брав участі, який на початку війни не існував, а це Союз Радянських Соціалістичних Республік. Цей Союз також має міністра закордонних справ, але цілий Союз тільки одного і то тільки тому, що, коли "заліз між ворони то й крач, як вон". Тільки радянський міністер має своїх союзників по цілому світі.

І всі міністри закордонних справ капіталістичних держав, коли говорять про насуваючуса над Європою катастрофу — знають що говорять. Ця катастрофа може закінчитися тим, що в Європі зникнуть капіталістичні кордони, а з ними й міністри закордонних справ. Радянський міністер тоді з охотою й сам зрештине.

Ось якої катастрофи бояться міністри закордонних справ капіталістичних держав і самі признаються, що катастрофа насувається. Щоб таке казати, не треба бути ні пророком, ні навіть міністром закордонних справ. Про це говорять самі ті поїди на міжнародному капіталістичному фронті, які розвиваються на наших очах.

ГЛУЗУВАННЯ ІСТОРІЇ.

Останніми місяцями фізично зникло багато постатів, що про них можна-б написати одні загальний некрольот: Гомперс, Брантінг, Еберт і т. д., — усі вони є частки одного й того самого політичного організму, який розкладається, листя з одного зівялого дерева, що гине...

Але не про них, як осіб, ми маємо говорити. Життєвий шлях свій вони сами досить яскраво накреслили своїми злочинствами, які можуть бути за непогану науку нащадкам; вони створили собі за життя "пам'ятники", що викликають почуття огиди й прокляти серед усіх трудящих мас.

Вони остаточно зійшли з життєвої арени, як люде політичного значення; це мусть справити своє вражіння, мусть відбитися на певнім рухові, на певній сфері діяльності, де їх перебування й керування мало вагу й значення. Це не тільки декорація, але й демонстрація солідарности, коли прихильники померлого керівника висловлюють своє поборжне захоплення й схиляють голови перед такою втрагою.

Звичайно, що коли помер Самуїл Гомперс, який був представником більш як 40 років п'ятьох мільонів трудящих і своїм класовим походженням був робітник, — хто мусив би прийти в останнє шанувати "незмінного проводирця"? Коли помер Брантінг, — один з проводирів II. Інтернаціоналу, соціаліст аж до смерті; коли навки заплющили очі Еберт — проводир німецької соціалістичної партії й перший "робітничий" президент німецької республіки, — хто відчув у цьому велику втрагу і хто демонстрував почуття вдячності до нього?

Цілком природно була-б відповідь: представників робітництва, борців за робітничу справу — проводить до могили робітництва.

Ми кажемо, що так мусило-б бути, але не завжди так було. Інакше кажучи, їх шанують не ті маси робітників, що від їх імені виступали, та що їх класовим іменем прикривали свою ганебну діяльність.

Вийшло дивне сполучення позакласових почуттів, поанять та політичних поглядів, — своєрідна комбінація "позакласового суспільства": над могилами "соціалістів" схиляють свої

голови королі, значні дипломати, мільярдери й придворна зграя — реакційні політики. І нема ніякої суперечности між цією гучною процесією й репутацією злісних фальшивників класової боротьби. Іще перед світовою війною розумні владарі світу зрозуміли їх практичне значення для своїх лукавих замірів проти майбутнього бунту пригнічених робітників і використали цю зверхню верству, цей гнилий нарост на тілі пролетаріату, ліберальствуючи з ними і цим їх розкладаючи.

Еберт, Брантінг, Гомперс і інші покійники з цієї славної сімі, вірно служили буржуазії, працювали в інтересах реакції, що прийшла по заслугі в останнє їх ушанувати.

У Німеччині крон-принц поклав вінка на могилу "робітників" і "соціаліста" Еберта, 40 його надій на відновлення монархії вирости виключно завдяки вірній службі цього "соціаліста". Стінеси захиляються від радощів і з поборжністю схиляють голови над прахом вірного лояла. Римський папа шанує Еберта, як вірного католика, а чорносорочники, що їх рука сплямтєли кровю "соціаліста" Матеотті, — шанують пам'яті Еберта в день відкриття парламенту, вступають навіть у бій з комуністами за те, що вони образили "честь" покійного німецького президента.

Уся преса писала про величезного вінка шведського короля на могилі Брантінга; він визначався серед маси вінків принцип, дипломатів та буржуазних партій. Брантінг уславився в історії Швеції, як ворог революції, вірний охоронець буржуазного ладу та трону проти ідей республіканського способу правління.

Кілька днів тому почалася сесія міжнародного дому розпуття — Ліги Націй. Брантінг був заваятим оборонцем цього інституту, і перше слово, звичайно, було про нього.

І хто-б, як думаєш, шанував пам'ять цього "ідеаліста"? — Наш давній знайомай — Чемберлейн. Його промова повна широкого почуття вдячності до Брантінга, як оборонця Ліги.

Муссоліні — Еберт, — Чемберлейн — Брантінг, — таке глузування історії на арені політичного життя. Такий немилучий вихідний пункт зради.

МУССОЛІНІ ОРГАНІЗУЄ ФАШІСТСЬКИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

На останньому засіданні великої ради фашістської партії, що відбулося в Римі, було широко обговорено справу про закордонну політику Італії. Поруч з цим обговорено було також й справу про реорганізацію та змінення фашістських організацій за кордоном, так званих "фасчі". В склад їх входять різні поліції, який поручає переслідувати політичних емігрантів, що покинули Італію через терор Муссоліні та його наймитів. Цим "фасчі" наказано розвинути найширшу агітацію на користь фашізму,

3 міжнародного робітничого руху

НА ШЛЯХУ ДО ЄДНОСТІ.

Під таким наголовком харківські "Вісти" з 15 березня вмістили статтю, в якій, обговорюючи залізничоробітничий страйк в Німеччині, зазначають рух серед робітництва за єдністю професійного руху.

"Вісти" пишуть: Але найбільш цікавим є, безперечно, той факт, що страйк шириться постановами місцевих відділів профспілок, а в самому Берліні, навіть, проти волі центральних профсоюзних установ. Вплив комуністичної партії — наочний; зрешт його взагалі позначається хоч би тим, що на конференції берлінських фабзавкомів ще 22 лютого ц. р., з 359 делегатів 224 були комуністи.

Бачимо, що німецькі робітничі маси виходять з-під впливу Амстердаму, що в конкретній боротьбі утворюються передумови будованні знизу єдності робітничого руху, дошкульно побиваючи жовтви у їхній наймісній до цього часу барматевської твердині.

Ще яскравіше цей рух до єдності фронту являється в Італії. Недавно, на перевиборках профсоюзних органів у окрузі Б'єді за список федерації текстильників, що належить до конфедерації праці, подано 536 голосів, а за фашістські

одна видно зразу: стоїмо на передодні реалізації гасла міжнародної єдності профруху. А ця єдність розкриває широчезні перспективи поширення комуністичної революції.

ВІДОЗВА МІЖНАРОДНОЇ СЕЛЯНСЬКОЇ РАДИ.

Міжнародна Селянська Рада видала відозву до болгарських селян і робітників з приводу вбивства комуністичного посла. У відозві говориться:

Болгарська буржуазія заподіяла ще одне ганебне вбивство. Вбито одного з найміснівших, найактивніших борців за справу визволення селянства й робітництва зпід гнету капіталу й поміщиків — Стоянова, коли він виходив із парламенту.

Брати, болгарські селяне й робітники, тільки ви своєю одностайністю, сміливою й рішучою боротьбою можете повалити злочинний уряд. Не дозволяйте, щоб вас дурила злочинна буржуазія.

На мітингах, зборах і конференціях, на вулицях і в парламентах хай лунає ваш голос охурення й протесту проти ганебних убивств болгарського фашістського уряду Цанкова. Захистіть своїх братів, болгарських селян й робітників.

В КРАЇНІ НЕВОЛІ І СЛІЗ.

УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО НА КРАЮ ЗАГИБЕЛІ.

Голодна катастрофа в українських селах Східної Галичини та Волині заострюється. Львівська газета "Діло" пише:

"На наших очах гинє галицьке й волинське українське село. Цілі села, цілі райони, не бачать хліба. Людям нема чого їсти. Немає зерна на засів.

Голодне населення продало все, що мало. Рештки живого реманенту продається майже за дурно. Ціни на робочу худобу остільки упали, що коняка коштує тепер 5 злотих. Збідніле населення шукає допомоги, але її нема.

Урядова допомога, що подана була тільки для того, щоб заспокоїти українське суспільство, була мізерна до смішного.

В сучасний момент остаточно винесено, що асигновки урядом на допомогу голодуючому населенню 3,750,000 злотих, цілком попали в руки поміщиків.

Львівські, тарнопільські та волинські воеводи організували спеціальні комісії для роз-

поділу цих сум. До цих комісій ввійшли виключно представники поміщиків та польських колоністів. Всі одержані в розпорядження воеводств кошти були розподілені між поміщиками та колоністами.

СКІЛЬКИ ЛЮДЕЙ ВИЕМІГРУВАЛО З ПОЛЬЩІ.

Міністерство в унутрішніх справ опублікувало цікаві статистичні цифри, що характеризують величезний зріст еміграції з Польщі. За останні три роки з Польщі емігрувало 250 тисяч осіб. Більшість емігрантів безземельні та малоземельні селяне й безробітні робітники. Газети зазначають, що з Польщі емігрувало 400 тисяч осіб.

ПРОВОКАЦІЯ ДЕФЕНЗИВИ.

"Діло" повідомляє, що на Волині й Поліссі шириться серед селянства вперті чутки про армію Юрка Тютюнника, котрий нащоб стоїть на кордоні й кожної хвилини готовий допомогти повстанцям, що борються проти Польщі. У селах зявилися люде, що називають себе агентами Тютюнника й закликають до повстання. "Діло" каже, що це провокація польської дефензиви.

ВІДОЗВА КОМІНТЕРНА ДО КИТАЙСЬКОГО НАРОДУ.

В зв'язку зі смертю Сун-Ят-Сена Комінтерн оголосив таку відозву до китайського народу:

"Комуністичний Інтернаціонал спільно з вами в день національної жалоби сумує з приводу смерті вождя народно-революційної партії Китаю Сун-Ят-Сена. Імя Сун-Ят-Сена, який все життя борювся проти світового імперіалізму за визволення народних мас Китаю, дороге всьому світовому пролетаріату й пригнобленим народам Сходу, що ведуть боротьбу проти імперіалізму.

Життєвий шлях Сун-Ят-Сена — шлях революційної боротьби проти гнобителів китайського народу. Сун-Ят-Сен являв собою Схід, що став на шлях боротьби проти колоніального рабства. Палкий борець, який горяче любив трудящий народ своєї країни і не навдивлявся всяку форму пригноблення Сун-Ят-Сен де-кілька десятків років тому назад ше юнаком взявся до організації крашчих снів китайського народу для боротьби з монархі-

стичною династією, що була знаряддям імперіалістичного розбшадства.

Кривава розправа імперіалістів всьому світу з китайським народом підчас повстання боксерів чверть віку тому зробила Сун-Ят-Сена на все життя непримиреним ворогом імперіалізму. Революція 1911 року, що скинула владу китайської монархії, нерозривно звязана з іменем Сун-Ят-Сена. Не зважаючи на героїчну боротьбу китайських революціонерів, організованих Сун-Ят-Сеном, революція 1911 р. не була закінчена цілком в інтересах китайського народу. Нею покорились капіталістичні держави, розбивши Китай на сфери свого впливу. Але Сун-Ят-Сен не склав зброї. Він знову організував революційні групи в народно-революційну партію Гоміндан, поставивши завдання захистити республіку, як єдиний здобуток революції.

Особливо великі заслуги Сун-Ят-Сена перед китайським народом в останні роки життя. Не зважаючи на старість,

Сун-Ят-Сен в останні роки на досвіді російської революції навчився розуміти значіння політичної партії, навчився методу притягання широких народних мас у революційний рух.

Значіння Сун-Ят-Сена, як борця, як організатора й вождя революційних груп Китаю, надзвичайно велике для революційного руху світового пролетаріату і народів Сходу. Не будучи комуністом, Сун-Ят-Сен добре розумів спільність боротьби козоніальних народів з боротьбою світового пролетаріату.

В сумний день смерті вашого вождя Сун-Ят-Сена Комуністичний Інтернаціонал звертається до вас з закликом шільни зеднатися в ряди партії Гоміндан, навколо комуністичної партії Китаю і продовжувати боротьбу, розпочату десятками років тому назад вождем Гоміндану.

Комінтерн закликає вас стійко, як ваш вождь, боротися проти тих, хто прагне перекурити позицію Сун-Ят-Сена та його партії в бік компромісів імперіалізму. Хай живе визволення Китаю!"